

renaissance, beelden, los aan elkaar geregen als een ketting van madeliefjes en paardebloemstengels in de Meimaand, vraagt verbeeldingrijker althans verbeeldingopwekkender monteering dan het hedendaagsche armoedje, waar Eduard Verkade een groep goede spelers in laat verkleumen. Het Foreest met het saaie groene gordijntje, dat aan provinciale stadhuiskamers, vereenigingstafels of de stoffeering van het departement van Financiën doet denken, was de 19de eeuw op zijn slechtst. Burgerlijke stijlloosheid, een naargeestig naturalisme, bovendien nog ontdaan van zijn kern door een flauwe poging het dienstbaar te maken aan een soort primitivisme, dat in dit huwelijk met een ontzield naturalisme allerminst gelukkig was. Het was vleesch nog visch en als fond voor de spelers, te plat, te vlak, geurloos en kleurloos. Rigoureuzer eenvoud, strenger, ijler en klaarder of renaissancistische overdaad, rijker en voller. Maar niet deze verkommerde lommerrijke tuin van een door vacatiegangers vertreden uitspanning.

Dit treft niet alleen deze eene voorstelling. Het is keer op keer zoo. De Halewyn opvoering van Pijper werd indertijd op dezelfde onvoldoende, stijllooze wijze opgediend. En de weinige keeren, dat de hulp ingeroepen wordt van een modern schilder blijkt het resultaat nog al eens mager of geforceerd, de goede uitzonderingen daargelaten.

Blijkbaar weet de regie niet de goede mensen te vinden en is er onvoldoende visie op hetgeen het spel toekomt en ontoereikend contact met de beeldende kunstenaars. Een kwestie van geld behoeft het niet te zijn, want de pogingen van nu brengen ook onkosten mee. Met dezelfde materie van verf, doeken, gordijnen enz. kan een andere vormgeving wonderen doen. Het ontbreekt den beeldende kunstenaar van nu stellig aan ervaring. De dood-enkele keer dat men b.v. Sjollema eens iets laat doen of Pijke Koch laat tasten zonder daad (zijn Halewyndecor is nooit verwezenlijkt) zijn ontoereikend om te komen tot een sfeer, waarin wederkeerig spelers, regie en schilders tot vruchtdragende samenwerking kunnen komen. Niet alleen het decor in engeren zin, maar ook de costuums zouden kunnen winnen van deze samenwerking, want er is vreugde te beleven voor den kunstenaar, die de spelers van een spel mag kleeden, tooien zooals het spel het eischt. Want geen spel is van het woord alleen. Zooals de beeldende kunstenaar het voor zich ziet kan het de visueele verwezenlijking zijn, die een integreerend bestanddeel is van de dramatische verwezenlijking. In die visueele verwezenlijking schiet de huidige dramatische vertolking, ondanks dit geredeneer van den criticus-regiseur Verkade, op armoedige wijze te kort. Het opgevoerde zinnelijke beeld van Reinhardt is afgelegd. Maar wat er voor in de plaats kwam is artistiek van geen waarde: het confortabele gemiddelde van een middenstandshotel.

A. M. HAMMACHER